Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

LAUSUNTO

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
Eduskunta

Päiväys/Datum
30.5.2022
Dnro/Dnr
TRAFICOM/230637/03.03.01/2022
Viite/Referens
KAA 1/2020

Lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle "Verotus lentoliikenteen päästöohjauksessa" esiselvityksestä (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2022:19)

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta kirjallista asiantuntijalausuntoa Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarjassa numerolla 2022:19 julkaistusta esiselvityksestä 'Verotus lentoliikenteen päästöohjauksessa'.

Liikenne- ja viestintävirasto kunnioittaen lausuu, että esiselvityksessä arvioidaan asianmukaisella tavalla lentoliikenteen verotuksen eräitä mahdollisia toteuttamismalleja ja niiden mahdollisia päästöohjauksellisia sekä muita vaikutuksia. Virastolla ei ole lisättävää esiselvitykseen.

Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että kansainvälisen lentoliikenteen kaltaisen maailmanlaajuisen liikennemuodon päästöjen hallitsemiseksi tehokkaimpia ovat globaalit toimenpiteet. Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestö ICAOn puitteissa valmisteltu maailmanlaajuinen päästöjärjestelmä CORSIA (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation) on otettu käyttöön suuressa osassa ICAOn jäsenmaita vuoden 2021 alussa. Valtaosa maailman lentoliikenteestä on jo järjestelmän piirissä. Sen vaikuttavuus on vasta alkamassa.

Maanosien alueelliset toimenpiteet toimivat nekin tyypillisesti tehokkaammin ja lentoliikenteen kilpailuasetelman kannalta tasapuolisemmin kuin kansalliset toimet päästöjen vähentämisessä. Euroopassa lentoliikenteeseen on jo 10 vuoden ajan kohdistettu taloudellisia ohjauskeinoja lentoliikenteen päästökaupan muodossa. Parhaillaan on neuvoteltavana EU:n 55-valmiuspaketti, joka sisältää useita ehdotuksia päästöjen vähentämiseksi. Kaikkien alojen, myös ilmailualan, on osallistuttava päästövähennystoimiin, jotta ilmastotavoitteet saavutetaan. Ehdotuksiin sisältyy muun muassa velvoite sekoittaa myytävään fossiiliseen lentopetroliin sitä selvästi kalliimpia kestäviä lentopolttoaineita vuodesta 2025 alkaen. Vastaavasti lentoyhtiöille on tulossa velvoite käyttää tällaista polttoaine-sekoitetta. Kestävien lentopolttoaineiden arvioidaan olevan tehokkain sektorin sisäinen keino lentoliikenteen päästöjen vähentämiseksi. Lentoliikenteen päästökaupan ohjausvaikutusta lisätään ehdotuksilla, joilla vuosittain kiristetään päästökattoa sekä asteittain vähennetään ja vuodesta 2027 alkaen luovutaan maksuttomista päästöoikeuksista. Ilmastopaketin päästöjä vähentävät toimet tulevat lisäämään Euroopan lentoliikenteen kustannuksia, mutta kustannusten noususta huolimatta lentoliikenteen odotetaan jatkossa lisääntyvän.

Valtioneuvoston toukokuussa 2021 tekemässä periaatepäätöksessä määritellään

lentoliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen kansalliset vähentämiskeinot ja kansainvälisen vaikuttamisen painopisteet. Periaatepäätöksen toimenpiteissä korostuvat kansainväliset toimet, kuten CORSIA, sekä uusiutuvien polttoaineiden merkitys. Periaatepäätöksen valmistelu pohjautui kansalliseen, fossiilittoman liikenteen tiekarttatyöhön.

Jarno Ilme
Verkostojohtaja

Matti Tupamäki
Johtava asiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 30.5.2022. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.